

Elämä ihmisenä

Neiti K. ei ollut ylipainoinen eikä juonut viinaa. Hän oli nuori ja nainen mutta sai kerran vuodessa lievän haimatulehduksen. Siitä käynnistyi aina sama karuselli. Lääkäri katsoi häntä halveksuen, kuulusteli alkoholin käytöstä ja kertoi ilmoitetun kulutuksen kolmella, kuten yliopistossa oli opetettu. Koska kolme kertaa nolla on nolla, lääkäri ihmetteli, kuinka neiti ei ollut sen lihavampi eikä vanhempi eikä edes mies, koska jos olisi ollut, hän olisi tyypillinen haimatulehduspotilas.

Sitten Neiti K. kiersi verikokeissa, ultraäänikuvauksissa ja magneettitutkissa ja laski kauhuissaan, miten paljon se maksoi yhteiskunnalle. Leikin lopuksi lääkärit aina totesivat, että kyseessä oli idiopaatti pankreatiitti. Vuosien aikana vain yksi tohtori suomensi kiertoilmaisun. Se tarkoitti kuulemma selittämätöntä haimatulehdusta.

Neiti K. turhautui tutkimuksiin. Kuten kaikki vastuulliset ja neuvottomat kansalaiset, myös hän hakeutui nettiin. Hän löysi tutkimuksia Japanista, Oulusta ja tietenkin Amerikan Yhdysvalloista. Niissä puhuttiin liikalihavuudesta ja alkoholismista ja mainittiin ohimennen autoimmuunihäiriö. Sen Neiti K. tiesi idiopaatin kaltaiseksi sanaksi, jota tarvitaan, kun lääkäri ei ymmärrä syytä eikä seurausta mutta haluaa säilyttää asiantuntija-asemansa.

Pitkien syväasukellusten jälkeen Neiti K. löysi valoa. Hän päätyi nettisivustolle, jossa kukaan ei syyllistänyt potilasta. Siellä puhuttiin vain oireista, jotka Neiti K. tunnisti oitis omikseen. Päänsärky, jano, voimakas kipu yläselässä ja -vatsassa, väsymys, heikotus, ajoittainen ripuli – kaikki täsmäsivät. Ei sanaakaan viinasta ja läskistä. Ei myöskään sitä varovaista haparointia, johon Neiti K. oli tottunut erikoislääkäreiden käsittelyssä. ”Tällaisille tapauksille ei ole valideja ennusteita”, hänelle

sanottiin, kun hän tiedusteli, pahenisivatko oireet, menettäisikö haima lopulta tehonsa ja kuinkas sitten kävisikään.

Mutta tämä ihmeellinen sivusto puhui asioista kakistelematta niiden oikeilla nimillä. Oireet pahenevat ja akuutti tulehdus voi kroonistua, toisin sanoen satunnaiset säryt saattavat muuttua jatkuviksi. Hoitoa ei ole, ainoastaan oireenmukaista nesteytystä ja kipulääkitystä. Joskus on saatu hyviä tuloksia poistamalla sappirakko. Teksti päättyi: ”Kun koira näyttää kärsivän liikaa, se on lopetettava.”

Hämmentyneenä Neiti K. jäi tietojensa varaan. Pitäisikö hänen mennä eläinlääkärin luo? Miksi koirille on helppo kertoa taudinkulku ja tarjota ratkaisu, mutta ihmisille syötetään idiopaatteja autoimmuunisia pajunköyisiä ja elämäntapaohjeita? Mitä ihmislääketieteellä olisi opittavaa eläinlääketieteeltä?

Valitettavasti suunta on toisinpäin. Eläinlääketiede alkaa päivä päivältä muistuttaa enemmän ihmisten terveydenhoitoa. Toivotomassakin tilanteessa tarjotaan leikkauksia, lääkitystä, kuntoutusta ja tautia pitkittäviä hoitoja. Koirien lääkebisnes kukoistaa siinä missä kaikki muukin eläinten inhimillistämiseen tähtäävä.

Neiti K:n ystävä vei joka perjantai lemmikkinsä koirien kylpylään, jossa eläimellä oli henkilökohtainen uimaopettaja. Sen jälkeen koira sai manikyyrin, vai pitäisikö sanoa pedikyryn, ja sitten sen karvoitus trimmattiin ja koristeltiin. Lopuksi koira puettiin lämpimiin vaatteisiin, ja ennen nukkumaanmenoa se söi vitamiineja ja verenpainelääkkeensä. Totisesti Neiti K. toivoi olevansa koira. ■